

**BROSCUȚA CARE LOCUIA
ÎN CIȘMIGIU**

Volum distins cu PREMIUL al II-lea în cadrul Concursului de manuscrise „**Împlinește un Vis**”,
secțiunea LITERATURĂ PENTRU COPII, ediția I, Editura Universitară, 2021

SORIN TOFAN

**BROSCUȚA CARE LOCUIA
ÎN CIȘMIGIU**

EDITURA UNIVERSITARĂ
București

Redactor: Clelia Ifrim
Tehnoredactor: Ameluța Vișan
Coperta: Monica Balaban
Ilustrații copertă și interior: Răzvan Dumitran

Editură recunoscută de Consiliul Național al Cercetării Științifice (C.N.C.S.) și inclusă de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (C.N.A.T.D.C.U.) în categoria editurilor de prestigiu recunoscut.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
TOFAN, SORIN

Broșuța care locuia în Cișmigiu / Sorin Tofan. –
București : Editura Universitară, 2021
ISBN 978-606-28-1313-0

821.135.1

DOI: (Digital Object Identifier): 10.5682/9786062813130

© Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate, nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul Editurii Universitare

Copyright © 2021
Editura Universitară
Editor: Vasile Muscalu
B-dul. N. Bălcescu nr. 27-33, Sector 1, București
Tel.: 021 – 315.32.47
www.editurauniversitara.ro
e-mail: redactia@editurauniversitara.ro

Distribuție: tel.: 021.315.32.47/ 0745 200 718/ 0745 200 357
comenzi@editurauniversitara.ro
www.editurauniversitara.ro

*În memoria părinților și bunicilor mei,
care mi-au oferit o copilărie magică!*

„Desenezi pasărea? Zbori!
Desenezi râul? Curgi către mare!
Desenezi muntele? Ești cel mai tare!
Numai Povestea, vezi, nu se lasă să o desenezi...”

Nichita Stănescu

CUVÂNT ÎNAINTE

Fără Feți-Frumoși și zâne, doar iubire și visare

Cum fugim din realitate în basm? Cum străbatem Țara copilăriei, țara lui „se poate” ca să ajungem în Țara de poveste unde chiar „totul se poate”? Păi facem așa: uităm tot ce știm (dar nu de tot) și începem să zburăm, să desenăm, să pictăm ceruri cu visele noastre; să dăm nume la păsări, la flori și la mormoloci. Apoi ne așezăm cuminciori la marginea tărâmului de basm, alături de Tofi (autorul), băiețelul cel bun din poveste și scriem un alt alfabet - Alfabetul inocenței:

A – vine de la Andreea, primul și cel mai cunoscut nume de fetiță din lume.

B – vine de la Buni, adevăratul și cel mai bun bunic din Cișmigiu.

C – este chiar litera Cerului sau a parcului nostru, Cișmigiu, locul unde mormolocii vorbesc, au nume, completează și iubesc.

D – vine, desigur, de la Dragoste, de la Drag și de la Dor... și veți afla din poveste ce înseamnă toate acestea.

E – vine de la efemer, adică de la vremelnic, cum sunt lacrimile? Nuuuu. Mai bine de la Eternitate pentru că e pentru totdeauna.

F – de la Fetiță, de la Frumos sau poate de la Fereastra prin care privim mereu cerul.

G – vine sigur din Grădina de vise și vrajă a orașului-parc, București.

H – e litera care ni-l dă pe Hei, primul mormoloc botezat de Andreea.

I – de la Iubire, bineînțeles. Poveste noastră este o lecție despre iubire și despre puterea ei în lume... în toate lumile.

Î – nu avea cum să lipsească pentru că vine de la Îndrăgostire. Țsta e un sentiment foarte tare care străbate toate vârstele ființelor aflate sub „promisiunile de borangic ale lunii”.

J – de la Joc, Joacă, Jucării, adică libertate, dar și de la Jocul-poveste.

K – n-am cuvinte. Ha, ha, ha!

L – e Loci, ultimul frățior mormoloc, dar și de la Luna bună care împarte Cerul cu Soarele și vine în grădina de vise să rostuiască povestea.

M – e Momo, broscuța îndrăgostită, mormolocul iubitor care ne învață, prin lecția sa de iubire, că aspirațiile înalte pot fi împlinite.

N – niciodată să nu spui Niciodată sau despre tenacitate.

O – vine de la Om, cel care primește sfaturi despre viață și dragoste de la mormolocul însuflețit de amor. Sau de la Orașul-parc, unde licuricii luminează nopțile, iar copacii fastuoși simt în fibră vrăjitul „te iubesc”.

P – ne duce cu gândul către Prietenie, Pace, unde răutatea, rușinea și răzbunarea lipsesc cu totul și unde își găsesc loc doar dăruirea, sacrificiul și solidaritatea.

R – vine de la Rostul așezării în lumea adevărată a legăturii temeinice dintre oameni și broscuțe, frunze-flori, soare-lună, fete-băieți, sub cerul blând al dragostei. R – nu vine deloc de la Răzbunare!

S – de la Soarele bun care, în povestea noastră, se întâlnește cu Luna pe același Cer și într-o prietenie.

Ș – Școala, ah, școala – un spațiu al împlinirilor și experiențelor „vii”.

T – Timpul cu vârstele lui ne duce la capătul lumii care este pentru fiecare în altă parte, cu singurătățile noastre cu tot.

Ț – e Țara visului, a vrăjii și a inocenței, pe care nu o vom părăsi niciodată pentru vreo realitate palpabilă, plicticoasă și tristă.

U – vine de la Uite, frățiorul mormoloc și, în niciun caz, nu vine de la Uitare. Nu știm ce e aia.

V – Victoraș, desigur, micul misogin, egoist și răzbunător, pedepsit, în final, să fie închis și uitat în trupul unei broscuțe, cu toată răutatea lui cu tot.

Z – zile și zile și zâne, poate. Dar nu avem nevoie de zâne în această poveste reală.

Și iată cum, cu ajutorul Alfabetului inocenței, din câteva litere așezate frumos, la locul lor, putem să plăsmuim o poveste adevărată, plină de gânduri și vise. Ea este întâmplarea de lângă noi pe care o putem trăi, fiind siguri că lumea e făcută din iubire și că dragostea este mereu învingătoare. Ea poate schimba, prin puterea ei unică, lucrurile cele mai așezate de pe Pământ. Tofi, băiețelul cel bun, adică povestitorul, ne adună laolaltă, ne mângâie și ne muștră, ne iubește cu alcătuirea lui de cuvinte. Suntem trăitori în povestea lui, surâzători la final, fermecați și încrezători inocenței, ca la început.

Povestea broscuței care locuia în Cișmigiu trebuie citită, spusă, ascultată și trăită.

Ofelia Creția

PROLOG

Cele cinci broscuțe, **Hei, Uite, Buni, Momo, Loci** au fost botezate așa de Andreea, fetița cu ochii negri ca doi năsturei, care se plimba cu bunicul ei, prin Cișmigiu. Era o foarte frumoasă dimineață de primăvară și cei cinci „momoloci”, după cum le-a zis fetița, înotau într-o băltoacă mică, formată în asfaltul aleii de beton. Ei tocmai se străduiau să se folosească de cozile mult prea lungi, când au auzit glasul ascuțit al Andreei și au văzut micul (uriașul) degețel țintuindu-i:

– Hei, uite, buni, momolocii!

Bunicul s-a aplecat și el să-i vadă mai bine pe cei cinci mormoloci care se agitau, încercând să scape de privirile celor doi. Apa fierbea de frica mormolocilor, iar fetița îi privea fascinată și, probabil, dacă nu s-ar fi întâmplat neprevăzutul, micuța eroină ar fi sfârșit prin a-i lua în brațe. Dar... neprevăzutul a venit sub forma unui mic triciclist. Acesta a pierdut controlul tricicletei și a intrat cu viteză în balta natală a broscuțelor. A împrășcat apa în toate părțile, dar mai ales pe rochița cea nouă a Andreei. Bunicul a tras-o la timp din calea acestuia, iar triciclistul s-a înfipt direct în tufe de lângă lac. Acolo, răsturnat, cu fruntea în tufe, dădea disperat din piciorușele abia vizibile dintre crengi. Așa că tragedia n-a fost chiar o... tragedie. Andreea, udă din cap până-n picioare, s-a repezit să-i vadă pe cei cinci dar, din păcate, nu mai erau în baltă. Zburaseră cine știe unde sau rămăseseră lipiți de vreuna dintre roțile tricicletei care se învârtea tragic, scârțâind, dând semne că ar vrea să-și ia zborul.

Micuța a strâns pumnișorii și s-a repezit la triciclist. Acesta, încă amețit, s-a confruntat pentru prima dată în viața lui cu o

până acum. Din cauza triciclei care a împrôșcat apa din băltoacă, ei au zburat, ca prin minune, drept în lac.

Bunicul a tot încercat să o liniștească pe Andreea, dar ea nu putea să accepte că mormolocii dispăruseră din viața ei și asta pentru că se simțea responsabilă... Așa că s-a așezat cu fundulețul pe iarbă și a început să plângă și mai tare, strigând pe mai multe voci:

– Vleau momolocii, vleau momolocii mei!

Între timp, micuții cu coadă au înotat repede la suprafață să vadă ce se întâmplă și cine face atâta zgomot. Atunci, fetița i-a văzut printre lacrimi. A sărit în sus de bucurie și le-a zis iarăși pe nume:

– **Hei, Uite, Buni, Momo, Loci!**

Așa se face că fiecare mormoloc și-a primit numele... Și culmea, fiecare nume li se potrivea mănușă! Prin urmare, nu le-a luat mult timp să se strige între ei așa cum îi botezase fetița.

Mormolocii, speriați de glasul strident, s-au ascuns sub marginea de piatră a lacului, așteptându-se la orice. Doar **Momo** a rămas și s-a uitat în ochii negri ai micuței în care strălucea o lacrimă de fericire cât un bob de diamant. Nu înțelegea de ce se simțea atras și de ce i se părea că o cunoaște de când lumea. Tot privind-o, a simțit nevoia să-i spună ceva frumos... A încercat, dar el încă nu știa nici măcar să orăcăie ca toate celelalte broaște darmite să vorbească omenește... A renunțat dar, în schimb, a făcut câteva cercuri riscante în aer, ajutându-se de codița lui greu de stăpânit, în speranța că micuța-om îl va remarca și va fi impresionată.

Andreea a bătut din palme fericită și încântată de cercurile strălucitoare din apa luminată de soarele amiezii. Dacă bunicul n-ar fi fost pe fază, Andreea ar fi plonjat cu siguranță înspre micuțul **Momo** și poate că povestea noastră s-ar fi terminat aici sau... ar fi „intrat la apă”.

Istoria va consemna probabil mult mai frumos această întâmplare... istorică. Eu, în schimb, vă voi spune că micuțul **Momo** pășise ceea ce pășesc multe viețuitoare din lumea asta largă: s-a îndrăgostit iremediabil de prima fetiță cu ochi negri care i-a ieșit în cale!

După cum știm cu toții, din toate basmele și poveștile lumii, broscuțele se pot îndrăgosti de fetițe doar dacă sunt prinți vrăjiți. Dar ce te faci când te-ai născut mormoloc și vei deveni broscoi fără nicio vrajă ajutătoare și vei rămâne așa toată viața? Oare dragostea are atâta putere încât să transforme un broscoi oarecare, dintr-un lac pe nume Cișmigiu, într-un prinț care să o cucerească pe micuța prințesă de București, Andreea?

Dar să nu ne grăbim! Să lăsăm această întrebare fără răspuns deocamdată și să ne bucurăm de povestea care se deapănă mai departe ca lână împletită de bunicuța Andreei.

I.

UNDE SE VORBEȘTE DESPRE LUNĂ, POVEȘTI ȘI MOȘ CRĂCIUN

Luna deja apăruse pe cer, grăbită să mai prindă un pic din lumina Soarelui. Ca de obicei, a privit în jos, spre Pământ, căutând ceva interesant pentru a-și umple timpul. Dar cum nu-i putem face cu mâna ca să se uite înspre personajele povestirii noastre, o lăsăm în pace să le descopere și singură.

Când le-a deschis ușa, Bunicuța Uța, cum i-a spus Andreea încă de când a scos primele sunete cât de cât inteligibile, s-a întunecat la față văzând-o plânsă și udă din cap până-n picioare. Următoarea privire s-a repezit spre chipul cu obraji roșii al bunicului. El a încercat o explicație, însă privirea aruncată peste ochelarii aurii cu ramă de baga¹ l-a amuțit, ca întotdeauna. Și asta nu pentru că i-ar fi fost frică de ea, ci pentru că Bunicuța Uța era pentru el cea mai importantă persoană din lume... Chiar dacă glasul ei îi provoca, uneori, dureri lungi de cap!

După ce Andreea i-a înșirat cele întâmplate, în timp ce hainele murdare zburau către coșul de răchită, Bunicuța Uța și-a scos ochelarii, i-a șters cu ajutorul șorțului ei impecabil și a tras următoarea concluzie memorabilă:

– Bunicul tău e un mormoloc care nu e în stare de nimic!

Andreea a bătut fericită din palme și a început să strige veselă, sărind de pe un picior pe altul:

– Bunicu' e un „momoloc”, bunicu' e un „momoloc”!

¹ Material obținut din carapacea broaștelor țestoase.

Bunicul nu s-a supărat și a acceptat noua poreclă cu un zâmbet cald pentru că micul drăcușor cu ochișori negri îi tăia uneori respirația, atât de dragă îi era.

Luna, deși pe un sfert, se arcuia orbitoare deasupra casei și revărsa în camera Andreei o lumină de basm. Toate obiectele dinăuntru păreau că prind viață și că respiră un abur ușor cu străluciri de turcoaz. Andreea a privit cu atenție toate umbrele care îi populau pereții camerei și le-a făcut cu mâna, în timp ce căsca somnoroasă cu gurița ei minusculă ca o vișină coaptă.

– Bunicule, „momolocii” ăia din palc au și ei un bunic așa ca tine?

Bunicul i-a răspuns zâmbind:

– Sper că nu, pentru că asta ar însemna că și eu sunt un broscoi bătrân!

Râsul Andreei a făcut ca toate umbrele din cameră să se oprească o clipă din tremurat. Luna s-a ascuns după un nor ca să râdă și ea, nevăzută, de spusese bunicului. Puțină lume știe că Luna poate să râdă, dar nu-i place să fie văzută când face asta! De ce Luna nu se lasă văzută când râde? Adevărul e că Luna nu vrea să pară neserioasă... pentru că cine ar lua în serios o Lună care râde în hohote!?

Dar să lăsăm Luna pentru mai târziu și să ne întoarcem la Andreea care dorea să afle mai multe despre finii ei, mormolocii. Bunicul i-a tras plapuma de lână până aproape de bărbie și, cu un glas de poveste, a început să-i dezvăluie Andreei ce-i cu mormolocii și ce se întâmplă după ce cresc mari. Bunicul, care a fost profesor de științele naturii, și-a început povestea cu detalii destul de academice care nu prea se potriveau cu glasul cald la ora poveștilor:

– Mormolocii pe care i-ai văzut în Cișmigiu, după ce vor crește, vor deveni broscuțe cu spatele verde, uneori cafeniu, cenușiu, albastrui, verde-albastrui, iar în locul cozilor le vor crește piciorușe echipate perfect pentru înot datorită membranei.

Andreea s-a ridicat în capul oaselor, a clipit repede și, cu un interes maxim, l-a întrerupt pe bunic:

– Ia stai, bunicule! Broscuțe? Ca plințul din poveste cale a fost transformat în broscoi de vlăjitoarea cea lea?

– Exact! i-a răspuns bunicul, așezând-o la loc și învelind-o din nou până sub bărbie.

– Adică „momolocii” pe cale i-am văzut în parc sunt plinți vlăjiți?

Bunicul, încurcat de logica întrebării, a tăcut o clipă, dar ochii curioși ai Andreei nu i-au lăsat prea mult timp de gândire:

– Ar putea fi, cine știe!? Deși n-am auzit de prinți care să fie vrăjiți direct în momoloci!

Andreea și-a imaginat pe dată un parc plin de prinți care topăie de colo până colo... Parcul Cișmigiu căpăta, în mintea ei, o altă dimensiune - o curte domnească unde orice broscuță avea sânge regal! Fiecare băncuță se transforma într-un tron, ca în poveștile cu regi, iar celelalte animale - în supuși slujitori ai acestei Case Regale din ordinul Batracienilor. Curând, și-a dat seama că tot Parcul fusese vrăjit, de fapt, de Vrăjitoarea cea rea, întocmai ca în povestea pe care i-o citise bunicul, „Frumoasa din Pădurea Adormită”! S-a întors spre Buni, cu fața ei serioasă care îl amuza grozav, și i-a spus hotărâtă:

– Buni, dai dacă sunt plinți, înseamnă că au fost vlăjiți de o vlăjitoarea lea și cineva al tău să-i ajute! Hai să-i ajutăm noi, să ne lăzboim cu vlăjitoarea cea lea și să-i facem să fie iar plinți!

– Poate mâine, Andreea. Acum trebuie să dormim, să căpătăm puteri ca să ni le putem măsura cu vrăjitoarea... când o fi să o întâlnim.

Andreea a vrut să mai zică ceva, dar bunicul a învelit-o iarăși, cu un gest ferm, și apoi s-a ridicat de pe pat. Ea s-a prefăcut că închide ochii, dar l-a privit pe bunic printre genele lungi și delicate ca niște fire de pânză de păianjen și l-a închipuit un prinț broscoi cu coroană de aur pe cap. Bunicul a pupat-o pe frunte și, dintr-o dată, a scos limba. Andreea a început să râdă și, cu ochii strălucind ca două stele pe cerul nopții, i-a zis:

– Semeni cu un bloscoi, așa, cu limba scoasă, Buni!

Bunicul a ieșit din cameră și a închis ușa, lăsând în urma lui un „noapte bună” șoptit cu glas surâzător, fermecat cu totul de „r-ul” lipsă al Andreei.

Andreea a rămas cu ochii în tavan și cu gândurile suspendate undeva deasupra Cișmigiului. Încerca să-și imagineze cum o vietate atât de mică, un mormoloc, poate să se transforme într-o broscuță. Pe urmă, și-a adus aminte că broscuța putea fi un prinț vrăjit! Așa că a încercat să-și imagineze cum un ditamai prințul ar putea să se transforme într-o vietate atât de mică precum o broscuță... Dar stai, mormolocul pe care l-a văzut ea înotând în lac nu era încă o broscuță! Totul era atât de confuz! Asta înseamnă, oare, că dacă mormolocul nu era o broscuță, nu putea fi un prinț?

„Poate că vrăjitoarea a vrut să-l pedepsească mai tare și l-a transformat în momoloc!”, și-a spus Andreea cu convingere.

Lumea Andreei, ca lumea oricărui copil, era plină de asemenea povești. Ea vedea lumea plină de magie și de lucruri tainice. Ceainicul din care îi turna Bunicuța Uța ceai în fiecare dimineață îi vorbea mereu și pufnea disprețuitor de câte ori era pus pe foc... Făcea asta pentru că nu i se părea corect să fie ars în fiecare dimineață doar ca niște oameni să poată bea o băutură caldă.

„Pufff! Niște răi! Pufff!”, spunea ceainicul în mintea Andreei... Și ea, ca să-i țină partea, le spunea bunicilor că nu mai vrea să bea ceai dimineața și că vrea lapte rece. Și bea lapte rece, deși nu-i plăcea, doar ca să-l salveze pe bietul ceainic de la frigare!

Buretele cu care se spăla, avea vocea lui „Sponge Bob” și purtau împreună conversații lungi despre lumea subacvatică. Andreea îl vizita mereu sub apa plină de clăbuc a căzii pregătite de Bunicuța Uța! Dar nu vorbea cu el pentru că a încercat o dată să deschidă gura să-i răspundă lui Sponge Bob, a simțit gustul

spumantului și... nu i-a plăcut. Așa că s-a resemnat și, de-atunci, doar îl privește pe „Sponge Bob” cum face giumbușlucuri sub apă.

Andreea chiar nu se plictisea niciodată și avea o grămadă de prieteni care îi țineau de urât.

Mai era și tableta dăruită de părinții ei, o poartă magică spre toate poveștile lumii... Dar nu avea parte prea des de ea pentru că era „cu program”. Deși i se părea nedrept, a acceptat până la urmă pentru că îi rămânea mai mult timp să caște gura la lucrurile din jur și să-și imagineze alte lumi minunate. Și-a dat seama că lumile pe care și le imagina ea erau chiar mai frumoase decât cele văzute pe tabletă! Asta pentru că erau lumile ei, doar ale ei și putea să facă orice acolo!

Tableta o primise acum doi ani, de la Moș Crăciun. Era o tabletă... cu „cântec”, ca să zic așa, pentru că Andreea avea o personalitate puternică, după cum probabil v-ați dat seama deja. Tatăl ei povestea mereu întâmplarea cu Moș Crăciun și ea se rușina de fiecare dată! Mai ales că, până la urmă, nici nu a obținut tot ce și-a dorit...

Povestea merită amintită, asta ca să înțelegeți ce fel de fetiță este Andreea!

Cu câteva zile înainte de Crăciun, Andreea își dorea, în mare secret, să-l vadă pe... Moș Crăciun! De ce în mare secret? Pentru că Andreea știa că nu are voie să-l pândească pe Moșu'. A aflat asta, de nenumărate ori, de „miliarde” de ori chiar (*cum zice chiar ea*), de la mama ei, de la tatăl ei, de la bunicuța Uța și de la Buni și, nu în ultimul rând, de la unchiul Vasile, preotul care a botezat-o. Dar ea știa mai bine decât toți că Moșul se va bucura să o vadă și să-i dea chiar ea, lăptic dulce de la văcuța Lulu a bunicuței Tia de la Periș. Bine, lăpticul era doar ca să-l îndulcească, pentru că, de fapt, ea avea să-i facă un reproș Moșului, hăt, încă de anul trecut!

Planul ei era foarte clar: în dimineața de Moș Ajun, va sparge cănuța din ceramică de Korond, pictată tradițional de un meșter popular, preferata mamei, din care ea își bea cafeaua amară în fiecare dimineață. Pe urmă, mami va da vina pe tati și îl va cicăli ore în șir, slăbindu-le astfel vigilența în ceea ce o privește. Zis și făcut!

Rămasă nesupravegheată, avea să pregătească lăpticul pe care va pretinde că îl bea ea și fix la miezul nopții îl va întâlni pe Moș Crăciun ca să-i ceară personal socoteală pentru că nu a primit încă tableta ei preferată pe care a cerut-o de anul trecut.

Numai că planul ei... a eșuat pentru că, atunci când tati a trecut pe lângă masă și Andreea a împins cănuța, tati a prins-o din zbor... Astfel că tati nu numai că nu a fost cicălit, dar a fost numit erou de mami și s-a ales chiar și cu un pupic zgomotos.

Andreea, îmbufnată, și-a petrecut ziua de Ajun încercând să găsească un alt plan, la fel de perfect, dar... fără succes!

Noaptea a venit destul de repede și doar cântecelele din jurul brăduțului au făcut-o un pic să zâmbească... Însă adevăratul scandal a început atunci când a fost dusă cu alai în pătuț și mami a încercat să-i pună pampersul pentru noapte. Ea a refuzat categoric să îl poarte, deși acesta era colorat și mai avea și trei reni pe el. Oricât au încercat toți să o convingă că era spre binele ei și... al patului, ea a dat din picioare și n-a lăsat pe nimeni să-i pună pampersul. Evident, a fost întrebată de ce refuză pampersul pe care, în celelalte zile, îl accepta fără niciun moft. Andreea i-a răsplătit pe toți cu o tăcere misterioasă și cu o privire de genul „știu eu, dar nu vă spun” în care era expertă...

Adevăratul motiv al Andreei (*vouă pot să vi-l spun*) era că nu voia că Moș Crăciun să o vadă cu scutece... O așa rușine nu avea să i se întâmple chiar ei, în noaptea de Crăciun! Nu, categoric nu!!! Astfel, tot familionul a renunțat și au plecat cu pampers cu tot, în camerele lor.